

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Uj erdőtörvényünk.

Az állam egy szellem-erkölesi és anyagi tényezőkből összetett gépezet, mely folyton működik, s ténykedése kiterjed belső szervezetre, a társadalom minden mozzanatára, sőt az állampolgár, mint ember életére is.

Az embernek, mint egyének phisicai léte fontartására, szellemi és erkölesi tehetségének kifejtése érdekében, emberi hivatásának megvalósítása céljából gazdasági javakra van szüksége, s így az állam, mint a polgárok állandó egyesülete sem nélkülözheti az anyagi javakat, melyek közötté és polgárai között létező kölcsönös szoros életkapocsnál fogva kell, hogy minél inkább biztosabb alapokon nyugodjanak, s mindinkább segítsék az államot a felvirágzás maradandó nyugvó pontjához.

Ez az eszme a jó államférfi ideálja, ez vezet a hazafias parlamentet törvényalkotásában, s ezt kívánhatjuk mi állampolgárok saját jól fel-fogott érdekeinkből.

Egyike anyagi javunknak terjedelmes erdőbirtokaink, mely a nemzeti vagyonnak egy folytonos jövedelmező és nagy értékű tőkéjét képviselik. Az erdők eme közérdekű volta teszi indokolttá, hogy az állam törvény által mely esetekben korlátozza a tulajdon és szabad rendelkezési jogot, az erdőségek fontartásával, ápolása és megújításával, végül az állami okszerű, célirányos kezeléssel.

Jelen századunk második felében követett vagyonosodási törekvéseink és kereskedelmünk rohamos emelkedése vezetett oda, hogy megbecsülhetlen értéket képviselő erdőbirtokaink ijesztő mérvben devasztaltattak részint vagyonosodni vágyó, részint pedig a jövőbe nem látó egyes birtokosok által. Ezen körülmény szült aggodalmat a helyzetet jól ismerő képviselőink lelkében, midőn a szigorúnak vélt 1879. évi XXXI. tör-

vényt megalkották, s a nemzeti vagyon értékének növelése céljából maig is végrehajtottak, sőt a nemzeti tőke biztosabb gyarapítása indokából az 1898. évi XIX t.-cz. életbe léptetésével kiegészíteni és az észlelt hiányokat pótolni óhajtották.

Terjedelmes rendeletet dolgoztatott ki a nm. m. kir. földművelésügyi miniszterium ezen törvény végrehajtása tárgyában, s mint minden törvényhatóságnak, úgy vármegyénknek is megküldötte azt, meleg hangon híván fel figyelmét törvényhatóságunk egyetemének arra, hogy mint minden új törvénytől az állampolgár idegenkedik, úgy ezt sem látja szívesen kezdetben, s épen azért igyekezzünk lakosságunkkal azt megismertetni és megkedveltetni.

Nem is késett törvényhatóságunk ezen rendeletet — meggyőződve üdvös voltáról — folyó évi tavaszi közgyűlésünkben járásbeli főszolgabíráinak és városi polgármestereinek a birtokosokkal való megismertetés céljából kiadni, — s meg vagyunk győződve, hogy figyelemmel azon fontos körülményre, miszerint az új törvény és rendelet nemesak a meglévő véderdőkre ügyel fel, hanem a vármegyének területén nagy kiterjedésben levő kopár és vizmosásos területek befásításáról és egy jövedelmezőségi cultura létesítéséről is nagy mértékben gondoskodik, sőt az által, hogy a magyar királyi miniszterium csemetéket szállít és erdősítési jutalmakat oszt ki, nagy és hasznos szolgálatokat fog tenni úgy az érdekelt birtokosoknak, mint az országos érdekeknek, különösen az erdőgazdaság és a földművelés azon súlyos bajainak orvoslása körül, melyeket az ország és vármegyénk egyes vidékein a vizmosások és kopárok okoznak; — vármegyénk intézői, birtokosaink és lakosaink egy pillanatig sem fognak habozni, hogy az új törvényes intézkedést ne üdvözlőnek, s ne örömmel fogadják.

Sok volna itt felsorolni mindazokat a területeket és intézkedéseket, melyeket a kérdéses törvény és rendelet ügykörébe utal. — Elégedjünk meg egyelőre azzal, s fogadjuk örvendetes megnyugvással, hogy a vármegyei közigazgatási erdészeti bizottság minden járás és város területére egy bizottságot küldött ki, mely bizottságnak lesz feladata a befásításra és védelemre szoruló területeket az illető királyi erdőgondnokságok véleménye és felmérései alapján megállapítani, s a rendeleti intézkedéseket végrehajtani.

Nagyban előnyére fog szolgálni az új törvény végrehajtásának az állami erdőhivatalok létevése, mely hivatalokból a VIII. kerületi Rimaszombat székhellyel szerveztetett és kerülete kiterjed Borsod-, valamint Gömör- és Kishontvármegyék területére. Abban sem kételkedünk egy pillanatig sem, hogy alkalmazott m. kir. erdőtisztjeink a jövőben is tapasztalt és a köz-, valamint a birtokosok érdekének szem előtt tartásával fogják a törvény által reájok rótt nehéz erdőkezelési teendőket ellátni, és szorgalmas munkaszerető lakosságunkat a gyümölcsöző cultura lankadatlan folytatására serkenteni.

Immár küszöbén a folyó évi július hó 1-én életbe lépő törvényes intézkedésnek, ne idegenkedjünk az új vendégtől, minden kétely kizárásával tegyük le a régi szokásokat, hozzunk áldozatot az édes haza és saját jóvoltunk érdekében!

Komáromy István.

Megyei orvos-gyógyszerész egyesület és orvos-szövetség közgyűlése.

A múlt év telén vármegyénk orvosi kara — e tekintélyes testület — megalkotta a saját érdekei megvédésére és a barátságos együttérzés fokozására az országos orvos-szövetség vármegyei fiókját. A megalakulás élénk érdeklődés mellett

TÁRCSA.**A napsugár.*)**

— Manuelle. —

Ifju: Kis lányka mondd:

Miért e gond?
Mi bánat ért?
Az istenért
Mondd el nekem!
A szerelem
Eloszlat bút,
Felhőt, borút.

Leány: A bús regét,
Szép ifju halld,
Mi engem ért
Csodás kaland!
Nos halld tehát
Szűm bánatát!

*
Alig jó fel
A napsugár,
Bókot lövel
A földre már
A fényes ár.

Tekintete
A földre száll,
Enyelg vele
Minden fűszál,
Mind rája vár.

S a lomb mögött
E rózsá itt
Mi büszke lett,
Hogy rá kacsint
A nap megint.

Örül nagyon
S a szirmai
Abány vagyon.

Kibontja mind,
S feléje int.

Oh jőjj tehát
Karomba le,
Kéj vár reád
S gyönyör heve,
Nos jőjj ide.

Igy leste őt
S a nap leszállt.
Sietve jött
A rózsafát
Ölelni át.

S a mint a nap
Kaczerkodott,
A lomb alatt
Termek legott.
S nem leltem ott

A szép sugár
Virágomat
Elhagyta már,
Árván maradt
Égy percz alatt.

S 'a szirmai
Bevonta már,
Hogy nem kacsint
Rá a sugár,
A csapodár.

S elhervada
A rózsá lásd,
Mert látta a
Hűtlen sugárt,
Ölve mást.

Ez hát a bú,
Ez bánat, szívem!
Hogy az ifjú
Ily hűtlen
Lesz én velem.

Ifju: Bohó leány,
Szíved talán
Ez vérezi?

De lesz-e ki
Sebedre majd
Gyógyirt hozand,
Ha karjaid
Bezáród, mint
E rózsá itt
A szirmai?

Te ihletéd szelid emlékezet . . .

(Költemény prózában.)

Életnek tavasza, mosolygó szerelem, édes ábrándvilág, hervadt virágbimbók jőjjetek, jőjjetek emlékeztet-szárnnyon, gondúzni, vidítani, fájdalomfelejtő harmatesőpetekkel szíveket gyógyítani! Oly nagy ez a világ, annyi benne a bú, s a szív olyan kicsiny, lelkünk oly parányi, hogy ne lenne beteg, hogy ne lenne vérző! Mennyit kell sirnia, hányszor futni vakon, csalóka fény után, muló délibábért . . . s a keserű refrain: csak a sir az igaz, enyészto koporsó az igaz bölcsője! . . .

Oly édes melegség zibong tagjaimon, szinte újjászülettem, szinte duzzad keblem, szememet behunyom, kezem önkénytelen hő imára csuklik . . . Csak egy kicsi emlék, alig van egy pár sor, . . . kuszált sárga írás, színehagyott lapon. Milyen kevés másnak, hogy észre se vegye, milyen hosszú nekem, hogy bekalandozzam éltelmelek folyását.

A nap nyugovóra tér s lám, ott az ég alján már szeliden szenderg az estnek csillaga. Milyen más volt akkor, milyen szomorú most, hogy dagasztott egykor, hogy kiszívja most daczos szememből e jóleső könnyűt . . . Peregj, peregj könnyű, te még a multi vajú, gyöngyödnék tükrében tán szebben is látom régi boldogságom, édes tündéralmom; tán ki is színezed, s mint kalejdoszkópan az üvegtöredék, tán még magasabba tör . . . a szappanbuborék . . .

. . . Arató nép dala hangzik a távolból, elhossa a szellő puha, lágy ölben, szerelmet sugárzó bársonykebelében. Visszazeng bájjólón a szerelem-madár, kicsi szíve majd megreped, fájó hangja meg-megremeg, ki tudja, hogy miért. S megzendül a kicsi harang, estimára keltő, feljönnek a hold s csillagok, elalszik a mező . . .

*) Mutatvány Székely (Singer) Leo szerkesztésében megjelent „Keleti Gyöngyök“ című verskötetéből. Megrendelhető: lapunk kiadóhivatalában.

jött létre, mindenki lelkesedett a testületi érdekek biztosítását és az orvosi tekintély emelését támogató eszmékért, s az impozáns lefolyású alakuló közgyűlésen az összes megyei orvosok bejelentették a szövetségbe való belépésüket. A dolog új volt, s talán azért, mert az újdonság ingerével hatott, komoly orvosaink örömet járultak hozzá a fiókszövetség létesítéséhez.

Másfél évi fenállás után — bár eddig csak jótékony hatását tapasztalhatták az orvosok a szövetség megalakításának, már megcsappant az érdeklődés s a Rimaszombatban május 29-ikén tartott közgyűlésen különösen a vidék orvosai közül alig néhányan vettek részt.

A csaknem három évtized óta fenálló orvosgyógyszerész egyesület, — mely tulajdonkép az anyaegylet — régóta dédelgetett testvéries egyesülése a két testület munkás tagjainak, s mindenkor szívvel-lelékkel örvendeznek, ha évente kétszer közgyűlésen összejönnek, s barátságos harmoniában elmondják egymásnak örömeiket és bánatukat . . . Előbbiből vajmi kevés, utóbbiból annál több az ő osztályrészük . . . A most megtartott közgyűlésen a gyógyszerészek közül egy sem jelent meg.

Nem akarunk ez időszert bővebben foglalkozni a két testület működésével, hiszen a reflexiókra bőséges tér nyílik máskor is, most csak annyit jegyzünk meg, hogy őszinte örömmel üdvözlöttük és élénk érdeklődéssel kísértük az orvosok szövetkezését, a megyei orvosgyógyszerész egyesület minden közgyűléséről s akeziójáról lapunk fenállása óta híven referáltunk, most is kifejezzük azt a hő óhajátunkat, hogy az egyesület és a szövetség harmonikus együtt működésben az orvosok és gyógyszerészek szociális ügyének állandó gondozása, a tudományos szakismeretek gyarapítása és az önképzés előmozdítása mellett virágozzék.

A hétfőn — 29-ikén — lefolyt mindvégig komoly, magas színvonalon álló közgyűlésről következő tudósítással számolunk be:

A gömörmezei orvosgyógyszerész-egylet és az orvos-szövetség május 29-én d. u. 3 órakor tartotta közgyűlését a takarékpénztár tanácsstermében dr. Löcherer Tamás elnöklété alatt. A közgyűlésen a tagok nem jelentek meg oly nagy számmal, mint a tárgyalásra kitért nagyszámú ügyek után itélve — remélni lehetett. Valószínű, hogy az orvosokat a megjelenésben a megismerete kisebb-nagyobb mértékben uralkodó járványok akadályozták.

Jelen voltak az elnökön kívül: dr. Basilidesz Károly körorvos Ratkóról, dr. Csesznok Pál és dr. Fodor Béla járásorvos Rimaszombtól, dr. Gaál Gusztáv járásorvos Tornallyáról, dr. Kényyel János községi orvos Csetnekről, dr. Krees Gyula bányorvos Vashegyről, dr. Lichtschein Adolf vasúti orvos és dr. Meskó Miklós vármegyei főorvos Rimaszombtól, dr. Schwirján János körorvos Dobsináról, dr. Szabó Károly városi orvos Rimaszombtól, dr. Schwarz Márk községi orvos Tiszolezről, dr. Tóthy János körorvos Jolsvárról és dr. Zehery István járásorvos Rimaszombtól. A jegyzőkönyvet dr. Kármán Aladár kórházi orvos, az egyesület titkára vezette.

Az elnök meleg hangon üdvözölte a megjelenteket, s különösen azokat, kik a távoli vidékről eljöttek, s az orvosi közügyek iránt való érdeklődésüket, s kartársi jó hajlamukat ekkép is manifestálták.

Az elnöki bejelentések és a mult — Nagy-Rőczén

Minden úgy volt, mint most, minden éledt mint most, mégis más volt akkor . . .

* * *

Őt szerettem, csak őt, szívem az övé volt, lelkemet ő bírta, szememben égi láng, keblemben őserő. S ő is az enyém volt, búvós-bájos szeme, fészőlőbimbó ajka, játszi enyelgése, rügyfakasztó dala, mind engem illettek . . .

Hová is lett a tündérálom? . . .

Újra átolvasom a fakuló írást, s szétrombolt szívemre, borongó lelkemre, érzem, esőpög . . . esőpög, valami üdítő, biztató harmatesőpp, a mult szép emléke . . . S ott bolygok a kertben, vessző-paripámon, fogom a pillangót, gyűjtöm a virágot, mind-mind neki adom, a ki ott mosolyog a rózsá tövében, mint egy fészőlő bimbó. Futkosunk, enyelgünk, kié az a rózsá, ő azt nekem szánta, én azt neki szántam, a pillangó övé, ez a szegfű enyém, mennyi baj, mennyi bú Azután nevetünk és újra futkosunk, árnyas puha gyepen, himes zöld szőnyegen, vidáman, boldogan.

Oh mennyi édes, mennyi kedves emlék! . . .

A gondolat röppen, év év után szökken, mindenütt a tavasz, mindig virágerdő . . . Aztán egy komoly percz, egy édes sejtetem; most még szebb az élet, mert érzem a szellőt, mit susog, mit fuvall. Csörgedez a esermely: szerelem, szerelem, fölé hajló virág visszabug édesen: szerelem, szerelem . . . Búgia a vadgalamb, zugga a zivatar, ott dörög a menybolt, ott ezikáz a villám, sivit a bősorokán, nyöszörög a vén tölgy . . . mindenütt azt hallom, mindenütt csak azt érzem: szerelem, szerelem . . . Honnan a gyász emitt, mért busul ez ottan, mitől fél ez ember, mért oly öreg amaz, hiszen oly jó élni, szépről álmodozni . . . — nem értem, nem tudom! . . .

Oh, milyen jó végigálmolni a multat! . . .

S megremeg újlag ez összeaszott szív . . . új kor, új emlékek, új öröm, új érzés . . . látom egytől egyig, bár a szemem esukva, s érzékim már tompák. Hogy értettem akkor, mit most lepel takar, hogy mi ez a világ, hogy mi ez az élet, hogy honnan az ember! Szeretem, szerelem, honnan a hatalmad, hogy mindenütt győzol, hogy emitt befestel prosló színekkel? S te gyenge női szív, mért vagy olyan erős, hogy egy mosolydra isten lesz az ember, ha rád felleg borul, megre-

tartott — gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után a pénztári jelentés olvastatott fel, mely szerint az egyesület mult évi bevétele 401 f. 96 kr. volt, kiadása 27 f. 56 kr. A vagyoni állapotot feltüntető mérleg tudomásul vétetett, s Kishonthy József pénztárnoknak buzgó működéséért a közgyűlés köszönetet szavazott.

Ezután áttért a közgyűlés a szövetkezeti ügyek tárgyalására. — Elnök szép beszédben számol be a szövetkezet első évi működéséről, s elismeréssel emlíkezik meg az Országos orvosi szövetség központi elnökének: Kéty Károly dr.-nak és Jendrassik Ernő dr. titkárnak a szövetkezet és orvosi közügyek érdekében kifejtett buzgó működéséről. Végül részletezi azon eredményeket, melyeket a gömörmezei fiók-szövetség első évi működése alatt elért, s lelkes szavakkal buzdítja továbbra is a tagokat kitartásra, egyetértésre és a kitért ezélok eléréséhez szükséges buzgalomra.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után bejelentette, hogy a községi és körorvosok fizetésének a megyei központi pénztárból való kifizetése tárgyában a fiókszövetkezet a központ támogatásával kérvényt adott be a vármegyéhez, s ez ügyben egy bizottság küldetett ki, melynek tagja a megyei főorvos és a szövetkezeti elnök is, s mely május 31-én fog értekezni a kérdés megoldásának módja felett.

Ezután szó volt az orvosok nyugdíj ügyéről is, melynek rendezése az egész ország orvosaira terjedőleg van tervezve. Miután ez igen fontos kérdés, s az orvosok vitális érdeke, elnök kéri a tagokat, hogy az ősszel Budapesten tartandó szövetkezeti kongresszuson — hol a nyugdíjügy tárgyalatni fog — minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A gyűlés egyik kiválóan fontos tárgya volt Dr. Schwirján János által közgyűlési megbízás alapján készített tervezet, mely a községi és körorvosok díjazására vonatkozik.

Az esztergomvármegyei minta alapján készült tervezetet elfogadta a közgyűlés azzal, hogy miután az eddigi állapot fentartása mellett a körorvos existenciája biztosítva nincs, a törvényhatóságokhoz kérvényt intéz a szövetkezet annak kimondása iránt, hogy a körorvos által szedett eddigi látogatási díjak eskis a körorvos hivatalos útjára vonatkoznak, más esetekben pedig a körorvos a szövetség megállapított és érvényben levő díjazási tételeinek felét szedhesse. A tervezet általános része, a következő öt pont változatlanul elfogadott:

I. Az 1876. XIV. t.-cz. 142., 145. §-a alapján megválasztott körorvos községeivel hivatalos szerződési viszonyban áll, melynek fogva mint községeinek hivatalos szakközége, egészség-rendőri tisztviselője, valamint azok lakosságának hivatalból alkalmazott gyógykezelő orvosa, mindkét minőségben igénybe vett szakszerű szolgáltatásainak díjaztatásában is megkötött, a mennyiben azokat kijáruló törzsfizetése fejében egyrészt hivatalával járólág ingyen, másrészt községeivel előzetesen kötött szerződés értelmében megszabott esetenkénti mérsékelt díjazásért tartozik teljesíteni.

II. Községeinek, illetőleg egészségügyi körének területén kívül vagy bár azon belül, de idegen illetőségű vagyonos egyének által igénybe vett működésének díjaztatása és azok teljesítésének elfogadásában azonban hivatalos állásából kifolyólag korlátozva ninesen s ez esetben magánorvosként szereplvén, ilyenkor a gömörmezei orvos-szövetség munkadíj-árszabálya reá nézve mérvadó.

III. A körorvos külön díjazás igénye nélkül teljesítendő hivatalos köteleibe tartoznak: a törvény és szabályrendelet szerinti ügykörébe utalt összes közérdekű egészség-rendőri teendők. Községei és azok lakossága egészségügyi viszonyainak felügyelete és azok ellenőrzésében teljesítendő szakszerű közreműködés s eljárásokkal egybekötött irodai teendők. Községeivel kötött szerződés szerint, illetőleg a törvényhatóság szabályrendeletében meghagyott községeinek időszakonkénti bejárása, ugynevezett körutai. Fertőző kórosatok, járványok megállapítása és az azok elleni óvintézkedések végrehajtásának ellenőrzése. Köztisztaság, u. m. utcák, terek, nyilvános épületek s magánlakások s a közéletmezés egészség-rendőri

meg egy férfi? Meghajtod a vasat, puha por lesz a kő, havas tél zord fája rügyet lombot fakaszt, feltámad a halott ajkad dallamára! . . .

Mi szép a mult a jelenben! . . .

Felre te kicsiny föld, eget a szívemnek, rózsaszín felhőkkel, azurkék aetherrel! Csók ingerli ajkam, szemérmes, szüzi esők, kicsiny ez a világ, az égre töreksem! Mi a pacirtahang, mi a rózsáillat mit susog a szellő . . . kicsiny vagy természet, kicsi a hatalmad, hogy zengd érzelmimet! Csak egy esők, csak egy esők, szüzi esők, szüzi ajkról, ártatlan mosolylyal, édes szerelemmel! . . . Világ ura lettem, engem szolgált minden, zöld fü, harmatesőppek csak nekem termettek himes virágyepen! . . .

Oh mért tudtam meg oly korán, hogy már férfi vagyok!

S most jött ez a levél, édes szerelemmel, mosolygó reménnyel. De jaj, mért e könyesepp, mely még most is látszik, szerény betűk között, színehagyott lapon? . . . Ne nézz a jövőbe, mért gondolsz a multtal, édesebb a jelen, nines oly szép a jövő, nem lehet bájjalóbb, nem lehet kedvesebb. Mért vagy olyan szótlan, mért nem játsznok ezikát, zöld erdő lágy ölen mért, hogy nem bolyongunk, ugy, mint előbb, régen? . . . Szép szeme mért borong, ajkán hallgat a dal, esengő szava remeg, keresi a magányt . . . S én is beteg vagyok, nem tudom, hogy mért, valami sejtetem, valami tudásvagy ugy szürja szívemet. Álmodok szépekről, szeretnék meghalni, ő fogja be szemem, ő hoz nefelejtset virágos síromra. Azután kétkezem, vajjon szeret-e még, hisz alig beszélünk, ugy kifogyott a tárgy. S nem merem kérdezni, hisz oly kicsiny vagyok, ő meg oly fenséges, királyi is talán, szépség királynője. Ó hatalmas, gazdag, én meg szegény vagyok, igénytelen költő, pusztán csak szívem van . . .

Oh te kegyetlen méreg, te vérszopó tudomány!

De nem, nem; hisz oly jó, nem lehet ő gonosz, nem is lesz sohasem. S mégis másról dalol az erdei madár, mást susog a szellő, másról búg a galamb. Ott van még a csillag, esermelyparton virág, hangzik a kis harang, még most is égbe tör, de jaj, nem az, mi volt. Mi hát a szerelem, sugjátok meg nekem, természet gyöngyei? Mi jön majd ezután, ott is látom talán, túl a

ellenőrzése. Lelenezek, dajkaságba adottak, községe ápolása alatt lévő elmekórosak, hülyék, siketnémák, nyomorokon való felügyelet. Orvosrendőri hullavizsgálat és boncvizsgálat eszközlése. Időszaki jelentések és kimutatások, a község szegényei érdekében kiállítandó bizonyítványok, kórtörténetek. A népiskolai tankötelezettek betegség esetén kimaradását igazoló orvosi bizonyítványok kiállítása. A község szegényeinek ingyenes gyógyítása. Díjtalanul orvosolándók a községben bár ideiglenesen tartózkodók vagy átmenetükben megbetegedült vagyontalan és kereset nélküli idegen illetőségű szegények, u. m. vándorlók, tolonczók, koldusok. Díjtalanul kezelendők a községnek megfelelő magánvagyon vagy mellékkereset nélküli szegődményes eselése és szolga-személyzete, u. m. kisbíró, éjjeli őr, sirásó, kanász, esordás, s azok megfelelő vagyon vagy keresettel nem bíró családtagjai.

IV. Tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra, a körorvos díjtalan orvoslást nem igényelhetik vagyonos magán-családok, bírtokosok, szolgálatban lévő eselésű, béresek, állandó munkaadó gyárak, bányák, vállalatok munkásai, szegődményesei, ipari és gyári alkalmazottak.

V. Bármely alkalomból igénybe vett szakszerű működése esetén a körorvosot székhelyének belterületén kívül s lakhelyétől 1 km. távolságon túl teendő útjában esetleg járuló működési díján kívül természetben vagy megfelelő pénzösszegben kiszolgáltatandó fuvar illeti meg. Ezen fuvar kiszolgáltatására, vagy a helyi árak szerint megfelelő esetenkénti fuvardíj vagy egyezségi szerinti fuvar-átalányban kötelezettek a községek: a körorvos rendes körúljában, a körorvosnak a törvényhatóság vagy az illető községi előjáróság részéről, bármely orvos-rendőri ténykedés ezéljából történt kiküldetése vagy meghívása esetén, fertőző kórosatok, járványok megállapításánál stb. az általános védhímlő-eltások és újra oltásoknál; a község valamely szegény betegének orvoslásánál.

Magán egyének saját és eselésűgük érdekében igénybe vett megfelelő fuvar vagy a helyi áraknak megfelelő esetenkénti fuvar-költség vagy kölesönös megállapodás szerinti fuvar-átalányban részesíteni tartoznak.

A pénztári jelentés tudomásul vétetett és Dr. Szabó Károly szövetkezeti pénztárnoknak ügybuzgó működéséért köszönetet szavazott a közgyűlés.

A tisztikar és választmány mandátuma lejárván, napirendre volt kitérve a választás is. A közgyűlés azonban most elvileg kimondotta, hogy a tisztikart és választmányt 3 évre választja, s a mostani egy év előtt választott tisztikart és a választmányt még két évre új-ból megválasztja.

Ezután Dr. Krees Gyula meghívta az orvosgyógyszerészegyletet és a szövetkezetet öszre Ratkóra — a közgyűlés megtartása ezéljából. A közgyűlés a meghívást köszönettel vette s kimondotta azt is, hogy a gyűlések ezután nem hétfőn — hanem keddi napon tartatnak, s a helyi viszonyok tekintetbe fognak vétetni.

Dr. Fodor Béla indítványára a közgyűlés az elnöknek és tisztikarnak buzgó munkálkodásáért köszönetet és elismerést szavazott, mire kezdetét vette a szakülés.

Ezen Dr. Löcherer Tamás a sebészet körébe vágó, s tudományos szempontból érdekes, nagy figyelemmel hallgatott előadást tartott, dr. Kármán Aladár pedig betegterjesztette a vármegyei közkörházban 1898-ban ápolott 1213 egyén megbetegedése s a gyógyulási viszonyokra és a végzett 107 operációra vonatkozó statisztikai adatokat. — Végül Dr. Zehery István referált a törvényeszéki orvosi képesítő vizsga lefolyásáról.

A gyűlés este 7 órakor az elnök lelkes éltetése közben ért véget s a társaság a kaszinó társalgójába vonult barátságos vacsorára, melyen az egyesület és szövetkezet gyász folytán távol levő elnökét az orvosi ügyek érdemes és ügybuzgó előhazerosát Dr. Löcherer Tamást, és Dr. Meskó Miklóst vármegyeinek egészségügyi személyzetének jeles vezérét s a város képviseletében megjelent Barna Imrét éltették. Ő viszont poharat emelt az orvosok és gyógyszerészek s azok családjainak jólétéért.

más világon, szebb-e az az élet, mondjátok meg nekem, ugy vágyódom oda . . .

El kell mennem édes, hi a tudományom, ez a gyilkos méreg, ki a nagy világba, mesés országokba. Ugy-e nem feledsz el, ugy-e szeretni fogsz, hisz lelkem itt marad, szívem veled lakik, visszajövök érted. Mert, ládd, így kell lenni, mert ilyen az élet, nem szánja szét-tépni a rózsás kapesokat, nem elsorvasztani a gyermek-álmokat. De mioket nem győz le, mi hüek maradunk, te majd velem álmodsz, én csak rád gondolok, isten veled édes, isten veled tehát! . . .

* * *

Milyen hideg van itt . . . Pedig tudom, nyár van, s én mégis ugy fázom . . . Hogy is volt csak tovább? Töröm rajta ezt a fájó fejemet, hogyan történt aztán, hová lett a tavasz? . . . Nem tudom, ne kérdezzetek, nem tudom, ne faggassatok. Talán szerettük egymást továbbra is, . . . nem volt időm, hívott a tudomány; talán szerettél továbbra is . . . nem tudom, hívta asszonyi kötelessége. Honnan tudjam én, mért hulldogál fájáról a levél, vagy mi tépi ki a virágot tápláló földétől. Mondjátok meg, mért tűnik le egyik csillag a másik mellől, sebzett szívének vérző nyomait hagyva maga után a sötét mennybolton; vagy mi készíti az ifjút, hogy szerelmét ott hagyva véres esatába, biztos halálba száguldjon vakon, büszke kebellet? . . .

Olyan hideg van itt, oly üres a szobám . . . Harangoznak . . . Milyen busan kong az a vén harang: enyészet, enyészet. Sugdosa lágy szellő, feljajdul az ének: enyészet, enyészet . . . Talán ki kéne menni a természetbe . . . Minek? Nem tudom megérteni, mindig csak azt hallom: enyészet, enyészet. Milyen boldog, kit itt vittek hideg koporsójában ablakom előtt! . . .

Ujból megtelik a szemem könnyel. Kezembe veszem még egyszer azt a sárguló levelet, rágondolok még egyszer arra a mosolygó szemű kis lányra, a ki ott jät-szadozott velem, erdő zöld ölében, rózsafa tövében. S aztán letörlöm könnyeimet, megyek, megyek az életbe — komédiát játszani.

Szilvay prof.

A nőgyelet évi közgyűlése.

A takarékpénztár tanásterme folyó hó 28-án d. u. 3 órakor mosolygó, ragyogó virágos kertté alakult: Rimaszombat és vidéke jót, nőgyeületének bájos tagjai gyűltek ott össze *Samarjay* Jánosné elnöklété alatt tartott évi közgyűlésre, hogy meghallgassák a választmány évi jelentését. A Dr. *Wallentinyi* Dezső jegyző által nagy gonddal megszerkesztett szép jelentést következőkben adjuk:

„Mélyen tisztelt közgyűlés!

Ha az emlékezet utmutatása mellett csak egy futó pillantással suhanunk át elmúlt évi munkásságunk felett: lelkünkben e rövidke visszatérítést nyomán szelid megnyugvás kél; a szeretettel, a becsülettel végzett munka jóleső érzése hatja át szívünket. S e lelki megnyugvással, e szívünkben jóleső érzéssel állunk most a mélyen tisztelt közgyűlés becses itélőszéké elé, hogy a ránk nézve megítélendő feladatnak, a ránk bizott munkának mikénti teljesítéséről számot adjunk, hogy egyesületünk 32-dik évének külső- és belső történetéről áttekinthető, világos képet nyújthassunk.

Árvák felnevelése, gyámoltalanok gyámolítása, inségesek istápolása volt e nemes egyesület célja mindenkor. Ez a cél a legszebb, a legnemesebb emberbaráti érzésből fakad, melynek kitűzője, ápolója és fenntartója első sorban a gyöngéd nő-szív! A cél sikeres elérése az embertársaink iránti szeretet mellett anyagi áldozatot, sokszor nagy utánjárást is követel azoktól, kiket egy nagy és előkelő társaságnak a bizalma a végrehajtással, az egyesület vezetésével megbíztak. De könnyű volt a mi munkánk, vagy legalább is nem éreztük annak súlyát, mert hisz' a választmányunk csaknem valamennyi tagja kedvvel, szeretettel járt az ülésekre, szíves készséggel vett részt a közös munkából. Hiszen a kedvet, a szeretetet szinte sugározta, szórta maga körül egy nemes szív, hisz' jelentékeny anyagi áldozatokkal, fáradságot nem ismerő testi és lelki üdöseléggel nemtöként mindenütt a legelől járt jótékony szeretettel elnökünk: *Samarjay Jánosné!* Az ő buzgósága, az ő szeretete vezérelte a nemes versenyt hű és buzgó követőit: elnöktársait: *Mariássy Lászlóné!* kinek nyájas, szeretetreméltó szívelelle mindenben segítőt jobbjá volt; — az elnöklés, a vezetés mellett a legnehezebb, a legfárasztóbb munka az igazgató vállaira sulyosodik, de özv. Dr. *Marikowszky István* páratlan tevékenységével, lankadatlan buzgóságával — úgy tetszik: játszó vezette e kimerítő munkát! A közös tanácskozások szellemi vezére az örök ifjú *Baksay István*, kir. tanácsos volt, ki szíves-lelkekkel esárg ez egyesületen, ennek jövőjén már az alapítástól kezdve! Hű és lelkiismeretes munka a jellemzője *Eperjessy József* pénztárosunknak is, ki az egyesület javára 50 frtnyi tiszteletdíjára is lemondott. És végül mindenkor kedvvel és szeretettel teljesítette kötelességét Dr. *Wallentinyi Dezső* jegyző is.

A tisztikar munkáját sokban megkönnyítette a választmány többi tagja is élénk érdeklődésükkel, pontos megjelenésükkel s kiváltkép számos új tag szerzésével. Személyes, nyájas felszólításainak köszönhetjük, hogy *Marikowszky Gézá* (20 frt), özv. *Bernáth Gyuláné* (20 frt), Dr. *Meskó Miklósné* (20 frt), *Eperjessy Józsefné* (20 frt), *Lévai Izsóné* (20 frt) alapító tagjaink sorában fűzőzölhetjük. Szaporított a rendes és a pártoló tagok száma is.

Adományokban sem szűkölködünk: néhai *Krätschmár Adolfné* 200 frttal, néhai *Piskalszky Endréne* 100 frttal öröklítették meg emléküket egyesületünk évkönyveiben; *Szerényi János* a halottak napján ismét 5 frtot küldött árvaiknak, *Szentiványi Árpád* 5 frtot, *Mariássy Gizella* ismét 3 frtot adományozott; Rimaszombat város nemes tanácsa a táncsterem ingyenes átengedésével, két virágzó pénzintézetünk: a takarékpénztár 30, a népbank ismét 10 frttal támogatottak a jótékonyág gyakorlásában. Hála és köszönet mindannyioknak! Hála és köszönet a nagyközönségnek is áldozatkészségeért, rendezett ünnepeink és gyűjtéseink anyagi és erkölcsi támogatásáért!

Ez adományoknak, e nemes pártolásnak köszönhetjük jórészt, hogy egyesületünk tőkéje immár a 20000 forintot jóval meghaladja, s hogy ez emelkedés mellett 12 leány, 10 fiu és 5 elaggott, összesen 27 árva és özvegy talált állandó menedéket a nőgyeület védő, ápoló szárnyai alatt, sőt ezeken kívül is számos inséges részesült kisebb-nagyobb segítségben. Az árvák ellátására és segélyezésére közel 600 frtot fordítottunk, és a leányiskola költségeihez is 100 frttal járultunk.

Egyesületünk külső történetére térvén át, lehetetlen hogy eszünkbe ne jusson az a rémes, az a megdöbbentő esemény, melynek lesújtó hatása alatt a választmány 1898. október 4-iki ülésében az emberi elvetemültség ártatlan áldozatát esett *Erzsébet* *ő felségének* halálán értett őszinte fájdalomát jegyzőkönyvbe vette; lehetetlen ezuttal is fel nem ujtanunk a boldogultnak: életében a jótékonyág angyalának emlékét!

Részt vettünk mi is nemcsak a fájdalomban, hanem amaz országos mozgalomban is, mely e fájdalom nyomán a boldogult emlékének megörökítésére indult meg. Elnökeinket az országos bizottság alelnökeivé választotta! Az *Erzsébet*-alapa 340 frt 90 krt gyűjtöttünk E jelentékeny összeg is mutatja, hogy egyesületünk iránt hazafias, áldozatkész közönsége Rimaszombatnak és vidékének mindenkor bizalommal van. Együtt érez velünk bánatunkban, osztozik fájdalmunkban.

S ha örömmepünk van, ennek örömét is emeli nemcsak megjelenésével, hanem anyagi támogatásával is. Így a karácsonfa-ünnepen is sokan emelték pártfogójaink örömét, kiknek javára 85 frt gyűlt össze, nem is említvén, hogy szeretett elnökünk bőkezűsége 16-nak jutottat meleg, jó ruhát; sokan gyönyörködtek akkor *Czinke István* ref. lelkes urnak megható imájában.

Ugyancsak e lelkes közönségnek és a soraiból alakult művészi gárdának köszönhetjük a január 7-iki *hangverseny* fényes, erkölcsi és anyagi sikerét, mely 250 forintot jövedelmezett. E kiválóan sikerült estéért ismételt halás köszönetet kell mondanunk a rendezőknek, az önkéntes közreműködőknek, a pártolóknak!

És végül, ha egy becsu pillantással, ha utolsó esetet vonással lelki szemünk elé varázsoljuk a január 15-iki magasztos ünnep fényét, örömét, a mely külső fényvel, a mely belső örömmel nyitottuk meg a testvér *Fehér-Kereszt* egyesülettel karöltve a legnemesebb emberbaráti intézetnek: a *gyermekmenedékháznak* a kapuit,

mely intézetben máris 5 ártatlan gyermek élvezi mosolygva a jótékonyág melegét! ime! mélyen tisztelt közgyűlés, nyugodt szívvel, nyugodt lélekkel rajzoltuk le főbb vonásaiban egyesületünk múlt évi történetének eléggé biztató képét!

A közgyűlés a jelentésnek öröndetes tudomásul vétele után a választmányunk buzgó munkásságaért köszönetét nyilvánítván, a megüresedett vál. tagsági helyekre *Czinke Istvánné*, *Bodon Józsefné* és *Eperjessy Józsefné* választotta meg egyhangu örömmel és lelkesedéssel.

Majd a felügyelőikkel együtt megjelent árvákhoz *Baksay István*, kir. tan titkár szívhez szóló szavakat intézvén, a közgyűlés néhány apró ügy elintézése után az elnök lelkes éljenzésével oszlott szét.

Ferenczy István életrajzához.

Jelesünk emlékét megőrizni hazafiai kötelesség. A mennyiben a sok közül egyikről-másikról megfeleledkezünk, igyekezzünk pótolni a mulasztást. Magunkat tiszteljük meg ezzel.

Az első magyar szobrász emléke ugyan él műveiben, csak hogy az véka alá van rejtve. Nehezen hozzáférhetők. Kell, hogy közkinésésé legyenek. Életét a maga egészében még nem írta meg senki.

Ime, a „Gömör-Kishont“ ez idei 21. számában indul meg a komoly kutatás „klasszikus nyomokon“. Szívesen járulok hozzá egy-egy adattal.

Ferenczy István utolsó éveit szülővárosában élte át. 1853-tól volt alkalman vele gyakrabban találkozni. — Rokonszenvét bírván, fölkerestem — mig foglalkozott — szobrász-műhelyében, hol egyes műveiről egész előadást tartott. Mindegyiknek történetét apróra mondta el. Hitte, hogy a nemzett azokat meg fogja becsülni. Majd borongó lélekkel beszélt a katasztropháról, mely szép reményeit meghiusította.

Abban az időben, — kedvező időjárás mellett, — gyakran tettem sétat, rendszerint harmadmagammal a Szabadka-pusztá felé vezető országúton a későbbi délutáni órákban. Sokszor utólértük a lassan ballagó művészt; néha meg már, — ha betértünk az akkor látogatott vendéglőbe, — ott találtuk az ő egyetlen meszely borocsakája mellett. Csakhamar megeredt a szó s Ferenczy bácsi meleg kedélyvel, nem ritkán ifjú hévvel beszélt el olaszországi élményeit, nagyterőre terveit. Olykor megnyitotta adománinak zsilipjét s kifogyhatatlan volt azoknak humoros elmondásában. Csak a komikus helyzeteknél jelent meg arczának szelid mosolya. Ha valamely gavalléros történetket beszélt el, sohasem mulasztotta el ezt a záró szót: Topp! Eléggyé folyékony előadását mindig élvezettel hallgatta kis társaságunk, melynek egyik lelkésztagja, tudott új thémát a jó öregnek eszébe juttatni. Nagyon sajnálom, hogy az érdekes dolgokat akkor föl nem jegyeztem.

Hazafelé rendszeren velünk jött, magunk is lassabb tempóban haladván, hogy ki ne fáraszkuk öregünket. Utóközben közbefogtuk, hogy elbeszélését hallhassunk, mert itt is övé volt többnyire a szó.

Igy tartott ez két éven át. Azután elmaradtak a sétat. Ferenczyt nem láthattuk Mikor végre esendes, szerény otthonában 1856. július 4-én reggeli 5 órakor 65 éves korában elhunyt, másnap délután kikisértük pihenő helyére.

Behorpadt sirja maig is jeltelen; csak két görbe akécza áll őrt a gyeses halomnál. Tévednek tehát, kik a sarkophágszerű kő alatt keresik hamvait. Azon a kerített helyen az ő szülői nyugosznak. Örülök egyébirant, hogy a szomszédból egy lelkes férfiut hozott ide a kegyelet, ki személyes meggyőződést szerzett magának e kérdésben s kibővítheti adatait Ferenczy életrajzához megírásához.

Még egyet, Ferenczy barátja volt a természetnek. Merre járt, gyűjtött, főleg ásványokat, csigákat, kagylókat. Ezeket — két szekrényben fölhalmozva — örökösei a rimaszombati egyesült prot. gymnasiumnak ajándékozták. — Csak az ásványok némelyike volt amegy laikusmódon megnevezve. Mind a két nemű gyűjtemény anyagát a természetrajz akkori tanára dolgozta föl s rendezte be tudományos rendszer alapján E reliquiákat illő kegyelettel őrzik. — b — n —

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, a kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést sürgősen kiegyenliteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Vármegyénk főispánja. *Hámos* László f. hó 30-ikán kedden este hivatalos ügyek elintézése végett városunkba érkezett.

Püspöki béрмаut. *Idánkovits* János roznnyói püspök ujaob bérmantjában folyó hó 27-ikén délután 4 órakor a nógrádmegyey Bolyok községéből Osgyánba érkezett. A megye határánál a nógrádmegyeyi küldöttségek, a festői lovasbanderiumok éljenzései között elbueszván, a vezetést itt az osgyáni banderium nyalka lovasai vették át, kik száguldvá vágattak a püspök négyesfogata előtt. Osgyán község előtt hatalmas és szépen ékesített diadalkapu előtt fogadta a szeretett püspököt Osgyán és vidéke lakossága. — A lelkes éljenke lecsillapulta után *Horkovics* Gyula daróczy földbirtokos a hitközség, dr. *Seless* Ödön a báró *Luzénszky*-uraldom. *Kemény* Lajos a községi képviselő-testület, báró *Luzénszky* István a bárói család nevében fűzőzöltek egy-egy szép beszéd kíséretében. Ezután a püspök hosszú kecsisorban bevonult a községbe a templomig, a hol *Kupcsik* plebános és *Farkas* Kálmán káplán, ki a rendezést sok tapintattal vezette, fogadták, és istentisztelet után a plebániára hajtatott, a hol a küldöttségek tisztelgését, köztük *Mariássy* Gyula főszolgabíróét is fogadta. A püspök másnap reggel a bérmálást szolgáltatta ki a nagyközönségnek, majd egész kíséretével felhajtattat özv. báró *Luzénszky* Henrikné meglátogatására és fent a kastélyban a kápolnában felvévén a teljes püspöki ornátust, megbérmálta báró *Luzénszky* Istvánt, kinek béрма-atyjaként gróf *Zichy*

Nándor lett bevezetve, majd pedig a bárói család magánlakában a család meglátogatása és józú társalgás után ismét a plebániára hajtatott, a hol sorban fogadta a küldöttségek ünnepléses tisztelgését, a püspök kinek-kinek megszokott magasroptú szónoki modorban felelvén. Délben a plebánián fényes ebéd volt, a melyen a püspök kíséretén kívül az összes helyi intelligentia és a küldöttségek vezetői jelentek meg. — Délután 3 órakor zugó éljenke közt festői banderiumok és fogatok által kíséretve, Daróczyra hajtatott, a hol *Horkovics* Gyulát meglátogatván, Guszonára ment, a hol a diadalkapunál *Benyo* plebános fogadta szép szavakkal. Itt 29-én bérmálván, aznap Sávolyra hajtatott, s ott is kiszolgáltattat a bérmálás szentségét, Füleken át *Rozsnyai* utaztat.

Helyettesítés. *Jurasko* Jakab kir. főmérnök két havi szabadságra megy, s a kereskedelmi miniszter ez időtartamra a főmérnöknek a közigazgatási bizottságban való helyettesítésével *Kohn* Ármin királyi mérnököt bízta meg.

Az ideai érettségi vizsgálatokra Horváth Ödön eperjesi jogakadémia dékánt küldte ki a vallás- és közoktatási miniszter kormánybiztosként a helybeli főgimnáziumhoz. Mint halljuk, a kiküldött érettségi biztos nagy elfoglaltsága miatt nem fogadhatja el a megbízatást, s így a miniszter más kormánybiztos fog kiküldedi.

Egyházkerületi közgyűlés. *Zelenka* Pál püspök és *Szentiványi* Árpád kerületi felügyelő a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerületnek ez évi rendes közgyűlését augusztus hó 8—12. napjaira Nyiregyházára hívták össze. A meghívónak 72 pontra terjedő tárgysorozatában számos közérdekű és az egyház belső intenzív fejlődésére nagy horderejű kérdés van felvéve. Ezek között szerepelnek a *lelkészek választására*, az egyházkerület *ügyrendjére* és *nyugdíjintézetére* vonatkozó szabályrendeletek stb.

Allamutak beutazása. *Scholtz* Gusztáv műszaki tanácsos, kerületi felügyelő Lőcséről f. hó 29-én városunkba érkezett, s *Jurasko* Jakab kir. főmérnökkel együtt beutazza az államutakat.

Áthelyezés. A pénzügyminiszter *Opitz* László helybeli királyi pénzügyi biztos, hasonló minőségben *Balassa-Gyarmatra* helyezte át; a helybeli pénzügyigazgatósághoz pedig az ő helyére *Magyar-Ovárról Hepp* Győző ottani pénzügyi biztos helyezte át ide.

Uj kultur-mérnöki hivatal. A földmívelési miniszter folyó évi augusztus hó 1-étől uj kerületi kir. kultur-mérnöki hivatalt állit fel Miskolcz székhellyel. — Ennek működési köre Borsod-, Gömör- és Hevesvármegyékre fog kiterjedni.

Vasutasok esküje. Nagy élénkség volt városunkban május hó 29-én, mikor is a Bánrévétől Fenyvesig terjedő vasuti vonalon levő vasuti alkalmazottak közül azok, kik még nem esküdtek fel, egy kiküldött bizottság előtt letették a szolgálati esküt. — A bizottság elnöke *Uharik* Béla államvasuti főfelügyelő volt, s *Vidats* miskolczi oszt. vezető, *Bazsó* losonczy forgalmi főnök-helyettes, *Somogy* Géza főmérnök, *Schulhof* Pál állomásfőnök is részt vettek a bizottságban. Az elnök szép és komoly beszédet intézett a felesketendőkhez, s azután mintegy 50 alkalmazott letette a bizottság előtt az esküt. Emöky mérnököt és *Sroczi* Zsuzsanna hivatalnokot — a helybeli álmomás személypénztárosokat is most eskették fel. — Bánrévén ez alkalommal mintegy 120 alkalmazott tett esküt a bizottság előtt.

Halálozás. *Mihályi* Lajos közjegyzői irnok, ki egyidőben lapunkba is irogatott, s később *Darázs* alnével és saját neve alatt is több lapban verselgetett, május 30-án este a gömörmegyeyi közkorházban — hová a eszi gyógyfürdőtől néhány nap előtt szállították — meghalt. Itt végezte középiskolai tanulmányai nagy részét, majd szini pályára ment, azonban ott nem boldogult. S közviszonytagság után a helybeli közjegyzőnél nyert irnoki állást, melyet főnöke meglegedésére töltött be. — A dijnok-segélyező- és a tüzoltó-egyletnek lelkes tagja volt. Régi betegségek, különben sem erős szervezetét, tönkretették, s a rohamosan fejlődött tüdő- és gégesorvadás hosszas és kínos szenvedés közben teljesen kimerítette a 32 éves fiatal embert, mig végre tegnap este 10 órakor a halál megváltotta szenvedéseitől. Tetetésé holnap, csütörtökön délután lesz a közkorház halottas házából. A „Gömöri Hirlap“ gyászjelentést adott ki munkatársa elhunytáról. Béke poraira!

Az ügyvédek mozgalmaról — melyből kifolyólag az igazságügyminiszternél deputáció is járt, — annak idején megemlékeztünk. A mozgalom nem várt gyorsasággal hozta meg gyümölcsét, mert mint lapunk más helyén olvasható, már a pályázat is ki van írva a járásbírószág személyzetének szaporítása tárgyában. Az igazságügyminiszter ugyanis egy albirói és egy irnoki állást rendszeresített a helybeli járásbírószágnál. A kir. törvényszék h. elnöke már kiírta a pályázatot, s mi őszintén öröndünk, hogy az ügyvédek mozgalmat siker koronázta s a járásbírószág ügyvitelére a személyzet szaporításával nyerni fog. — E helyen említjük meg azt is, hogy az uj büntető törvény életbeléptetése folytán — halomlás szerint — a törvényszéki birói személyzetet is szaporítani fogják. Egy uj törvényszéki birói és albirói állás szervezése van terve véve.

Tüzoltóink dicsérete. Mint már lapunk mult számában megemlékeztünk derék tüzoltóinknak az árviznél teljesített határt nem ismerő mentési munkájáról. — Ez uttal örömmel tesszük közhírű szórul-szóra a városi képviselő-testületnek *Farkas* Zoltán önkéntes tüzoltó-egyleti főparancsnokhoz intézett köszönő elismerő átiratát: „Tett indítvány folytán közönségünk örömmel ragadja meg az alkalmat arra nézve, hogy az önkéntes tüzoltó-egyletnek a f. hó 10—14-dikéig tartott árviz veszély alkalmával nappal ugy, mint éjjel teljesített önzetlen, fáradságot nem ismerő többször a testi egészség, sőt életveszélylyel járó mentési munkalataiért elismerés és köszönetét fejezze ki, s midőn ezt a önkéntes tüzoltó-egylet — a főparancsnok utján, a tagokkal leendő közlés végett, — tudatni határozta, egyuttal kijelenti, hogy az egylet felvirágzása, a tagoknak minél tömegesebb nyeresére irányult törekvése érvényesítésénél a rendelkezésre álló eszközökkel készséggel munkál közre. Rimaszombat, 1899. május hó 19. Szabó György, polgármester s. k.“ Megjegyezni kívánjuk itt, hogy eme dicséret képviselő-testületi határozat épen ugy illeti városi tüzoltóinkat is, s az ő jutalmazásokról más uton fog intézkedés tétetni. — Sajnáljuk, hogy értesítés hiányában tüzoltóink

legbátrabbjainak neveit nem közölhetjük, de a nagy közönségnek volt alkalma azokról személyes meggyőződést szerezhetni. — Múltó megemlékezéssel kell azonban *Varga Lajos* polgártársunk nevét felemlíteni, ki tűzoltóinkkal egyaránt sietett a víz által körülzárt helyeknek az első segélyt nyújtani. Továbbá a közönség elismerő véleményével találkozunk akkor is, miután *Vinós Viktor* tamásfalvi körjegyzőt és a községi elöljáróságot is az elismerést illetők közé sorozzuk, kik nem késték a mentési munkálatoknál követett közreműködésükkel jó részben a dícséretet kiérdemelni.

Alapítvány. Gróf Andrássy Gézáé szül. Kautitz Eleonora abbol az alkalomból, hogy a vörös kereszt egyesület központi választmányába beválasztották, 400 korona alapítványt tett az egyesület javára.

Növendékek majálisa. A tanuló ifjuságra máj. 31-én nagy nap virradt, melyhez két napi esű idő után nem épen vérmes reményeket fűztünk. A sorsnak hála, mindnyájan kellemesen esalódtunk. Gyönyörű szép, verőfényes tavaszi nap derűje mosolygott az örömtől lelkendező kedves apróságokra, s már kora reggel az egész városban nagy élénkség volt látható. Az ünnepi ruhába öltözött gimnáziumi és elemi iskolai növendékek zászlókkal, trombita- és dobszóval, vig zene hangjai mellett vonultak fel a város utcáin. Reggel 1/2 9 kor a főgimnázium ifjusága a Rákóczy induló hangjai mellett szép tömött sorokban — a tanárok kísérete s Pitta főgimn. tanuló vezetése mellett — a leányiskolaihoz vonult. Itt a leányok az ifjuság zászlóját szép koszorúval díszítették fel, s a polgári és elemi leányiskola növendékeivel gyarapodott menet az Erzsébet-tér körül a Kossuth-utczába vonult. A szép látványnak sok nézője akadt, s a piac egész nagyvárosias mozgalmos élet képét nyújtotta. A községi iskola épületénél esatlakozott a menethez tanítóik vezetése mellett a sok apró elemi iskolás fiú, s vigan lépegetett a kicsinyek serege a pergő dobszó és a Rákóczy-induló hangjaira. A losonezi-utczán, hol a köztisztületben álló s mély gyászba borult Marton család lakik, elmúlt a zene és a dobszó, s a tanítónők, tanárok, tanítók a növendékekkel együtt esendben vonultak el a gyászos ház előtt. — Igazán szép kifejezése volt a tiszteletnek és részvétnek. 10 óra tájban érkezett a hosszú menet a szabadkai erdőhöz, hol aztán megpihentek, s később kezdődött a fűles labdával való versenyjáték, s délig a növendékek — mindenütt tanárai és tanítónők figyelmes, gondos felügyelete mellett — különböző társas játékokkal szórakoztak. Azután ebédelték, s később asztalhoz ültek a felnőttek, kik délben szintén kirándultak az erdőbe. — Délután kezdetét vette a táncz, s a kocsik hosszú sora szállította ki a nagy közönséget, mely nem győzött eléggé gyönyörködni a reményteljes ifjuság szép mulatásán, melyen mindvégig pompás jó hangulat uralkodott.

Életmentés. A bánrévei községi bíró jelentése szerint *Kiss László* sajó-püspöki lakos az ottani árvíz alkalmával élete veszélyeztetésével a bánrévei réteken az árvíz által elsodort egy egri illetőségű zöldségárusító nőt és egy tíz éves gyermeket szekérral és loval együtt kimentett. Eljen sokáig a bátor életmentő!

Dalegylet kirándulása. A magyar államvasutak miskolczi gépgyárának dal- és önképzőköre június hó 3-ikán külön vonaton Várgedre a furdóba kirándulást rendez. Az előre megállapított program az: „Daltünnepen” Thern Károlytól előadja a dalkör. Dél előtt 10 óra kor szalonna sütés. — „Az én tanyám”. Előadja a dalkör. 10 órától d. e. estig labda dobás. — „Országos bordal” Thern Károlytól előadja a dalkör; d. u. 2 óra kor kakas ütés. — „Balatoni nóták”, előadja a dalkör. 3 óra kor a 150 éves vénasszony bemutatása. — „Szerettelek” Engesszer Mátyástól, előadja a dalkör. — „Szióhullámok” Szentirmaytól, előadja a dalkör, 4 óra kor vörösvári trombitások. — „Falu végén kurta koresma” Wuschingtól, előadja a dalkör, 5 óra kor gyermek versenyfutás díjjal. — „Szabadságdal” Huber Károlytól, előadja a dalkör. — „Schneider Fáni”, tréfásdal Ruskay Menyhértől, előadja a dalkör. — „Barátok a zárdában”, tréfás egyveleg Ruskay Menyhértől. Előadja a dalkör.

Táncmulatság Nagyrőczen. A nagyrőcei m. kir. állami polgári és felső kereskedelmi iskola ifjusága június hó 8-án a városi furdókertben tavaszi táncmulatságot rendez.

Gondatlanság áldozata. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Nyustyáról a főszolgabírói hivataltól távirati jelentés érkezett az ügyészséghez, melyben értesítik, hogy tegnap Fűrészben két kis gyermek vetkes gondatlanság folytán a Rimába fult. A bíróság elrendelte a hullák törvényszéki boncolását, mely a kir. ügyész és dr. *Löcherer* h. törvényszéki orvos közbenjöttével ma ejtetik meg.

Halálozás. A m. kir. államvasutak losonezi forgalmi főnöke: *Rätz Gyula* a múlt szerdán hosszabb betegség után 47 éves korában elhalt. Temetésén a feledtiszolczi vonal állomásfőnökei is részt vettek Losonezon.

Nem lesz pótvásár. Az idei májusi vásár az árvízveszedelem miatt nagyon gyengén sikerült, s a helybeli vásárbíró a kereskedelmi minisztertől június hó 19-ikére pótvásár engedélyezését kérte. A város a kérelmet támogatta, a miniszter azonban nem teljesítette azt s így a pótvásár elmarad.

Hangverseny Ózdon. Az ózdi tisztiz zene-kör június hó 3-án, szombatán a tisztiz kaszinó összes helyiségeiben saját pénztárának megalapítására műpártolók közreműködésével tánczezel egybekötött hangversenyt rendez. Belépti-díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 5 korona. Kezdeté esti 8 óra kor. Műsor. 1. Proféta induló, Meierbeertől, előadja az ózdi tisztiz zenekar. 2. Magyar népdal-egyveleg, éneklí az ózdi tisztiz dalkör. 3. Férjhez menjek-e? monológ Ilosvaytól, előadja Lesiczky Jolán urhölgy. 4. Serenade, Tittl-től, előadja a tisztiz zenekar. 5. Jubel ouverture, Weber-től, zongorán előadja: Pauer Etelka és Hagen Edith urhölgyek. 6. Tréfás quartett, Scheffer-től, éneklí a tisztiz dalkör. 7. Vonós négyes, Mozart-tól, előadja: Schueh Ferencz, Szántó Hugó, Billeter Tivadar és Makula Károly urak. 8. Éji látogatás, Gyulai-tól (melodráma), zenéje Káldy Gy-tól, szavalja Harezzer Sándor ur, zongorán kíséri Hanuszik Antal ur. 9. Malom az erdőben, idyll, Eilenberg-től, előadja a tisztiz zenekar. 10. Klára-polka, Keresztessy-től, előadja a tisztiz zenekar.

Adókiivetés. Az adókiivető bizottság a rimaszombati járás községeire nézve következőleg fog működni: június 7-én a forgácsfalai és antalfalai körjegyzőségek községei és Kokova nagyközség adózó lakosaira; június 8-án a lukovistyei és ráhói körjegyzőségek községeire, június 9-én a Klenőcz nagyközség és az alsó-szkaluoki körjegyzőségek községeire, június 10-én a rimabányai és nyustyai körjegyzőségek községeire, június 12-én Tiszolczi nagyközség, június 13-án az osgyáni és a tamásfalai körjegyzőségek községeire, június 14-én a hrussói és a nagy-szuhai körjegyzőségek községeire vetik ki az adót. Rimaszombat város iparosai és kereskedői június 15. 16. és következő napjain jönnek sorra.

Plagizátor gimnazista. A rozsnói gimnázium VIII-ik osztályú növendéke: ifj. J. L., ki tavaly az itteni gimnáziumból évközben, a tanári kar tanácsa folytán eltávozott, nem épen előnyös alkalomból képezte közbeszéd tárgyát. Nemrég ugyanis egy kötet költemény-nyel — melyeket saját szerzeményének tüntetett fel, — kedveskedett Jókai Mórnak, a magyar költők fejedelmének, ki a kötetet végig olvasta s a szerzőről valóságos elragadtatással írt a „Magyar Hirlap”-ban tárczacikket. A felmagasztalt ifju, kire Jókai a magyar írók pártoló figyelmét felhívja, nem sokáig örvendhetett a nagy tisztességnek, mert csakhamar kislült, hogy a szép költemények csak annyiban vannak összefüggésben a különben idegbeteg fiatal emberrel, a mennyiben ő lemásolta azokat; az igazi szerzők a közölt mutatónyokban felismerték művüket s siettek jelentkezni. Az ősz költő pedig a rút felületés felett boszankodva vonta vissza az érdemtelre pazarolt dícséreteket.

Tavaszi mulatságok. A helybeli polgári olvasókör június hó 4-én rendezi első tavaszi mulatságát a Széchenyi-kertben. Belépti díj 40 kr. A mulatság 4 óra kor kezdődik. — A *róm. kath. elemi iskola* növendékei szokásos tavaszi mulatságukat június 5-én tartják a szabadkai erdőben. A mulatságok közébe is lesz, melyen egy teríték ára 1 fnt 60 kr. — A helybeli kereskedő ifjuság június hó 11-én könyvtár-alapja javára tavaszi mulatságot rendez a Széchenyi-kertben 1 korona belépti díj mellett. A mulatság 4 óra kor kezdődik. Kedvezőtlen idő esetén 18-án tartatik meg. — A helybeli iparos ifjak mulatsága pünkösd másodnapján jól sikerült. A Széchenyi-kertben nagy volt az elevenség, a fiatalság vigan lejtette a tánczot, az öregje meg a vendéglőben keresték és talált szórakozást. A mulatság szépen jövedelmezett s a derék rendezőség az anyagi és erkölcsi sikerrel egyképp meg lehet elégedve.

Hivatalos közlemény.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

906 sz. — A felügyeletem alatt levő rimaszombati kir. járásbírószághoz, újonnan rendszeresített és az 1893. évi IV. t.-czikkben megállapított illetményekkel javadalmazott albirói állás betöltése végett a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter ur, folyó évi május 19-én 2233. I. M. E. szám alatt kelt magas rendelete folytán pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1869. IV. t.-cz. 6. és 7. §-ában megkivánt képesítéseket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a bírói ügyviteli szabályok 5. §-a értelmében ezen hirdetménynek a „Budapesti Közlöny” hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számítandó két (2) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyújtsák be, mert az elkésztett, vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1899. évi május hó 25-én.

Vozáry, h. kir. tsvszéki elnök.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

907. sz. — A felügyeletem alatt levő rimaszombati kir. járásbírószágnál újonnan rendszeresített évi 500 fnt fizetés, valamint 180 fnt lakpénzzel javadalmazott irnoki állásra a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter ur folyó évi május 19-én 2232. I. M. E. sz. a. kelt magas rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. I. t.-cz. 1. és 19. §§-ban meghatározott feltételeket, hadkötelességi viszonyukat s eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványait, melyben az ügyviteli szabályok 5. paragrafusában felsorolt esetleges sógorsági vagy rokonsági viszony is felemlítendő, az ugyanazon §-ban szabályozott módon jelen hirdetménynek a hivatalos lapban leendő harmadszori megjelenésétől számítandó négy (4) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyújtsák be, mert a később vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyzem, hogy ezen állásra csak oly folyamódó fog kineveztetni, a ki testi alkalmas voltát közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal igazolja, és hogy a hason képzetséggel bíró kiszolgáló és igazolvánnyal ellátott altisztek az 1873. II. t.-cz. értelmében elsőbbséggel bírnak.

Rimaszombat, 1899. évi május hó 25-én.

Vozáry, h. kir. tsvszéki elnök.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Eladó.

Egy igen élénk forgalmu helyen levő fűszer- és vegyesárukereskedés azonnal átvehető. — Venni szándékozók felvilágosításért forduljanak e lap kiadóházhoz.

2397. sz. — **Nyustya** községre nézve az 1892. XXIX. t.-cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbitése iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólítással tétetik közze:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, — ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt vagyis 1899. évi november hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik szemelynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 30-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik szemelyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1899. május 4-én.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.

A kőbányai Király-Sörfőző részv.-társaság

„Góliát”

MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb és legkellemesebb üdítő ital.

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak gyógyczélokra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Kapható minden jobb fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Óvakodjunk utánzatoktól

Hirdetmény.

1132 sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar országos központi takarékpénztár végrehajtónak **Bányay Ferencz, Bányay Ilona és Bányay László** zabari és **Fáy Barnabás** serkei lakos végrehajtást szenvedők elleni 278 fnt 20 kr. tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60 t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Zabar községben fekvő, s a zabari 30 sz. tjkvben foglalt Fáy Barnabás tulajdonát képező A. I. 1. 18. sorszám alatt foglalt ingatlanokra 1285 fntban a II. 1. 5. sorszám alatt foglalt ingatlanokra 5 fntban, és a zabari 32 sz. tjkvben foglalt Bányay Ilona, Bányay Ferencz és Bányai László tulajdonát képező A. I. 1. 17. sorszám alatti ingatlanokra 697 fntban és a II. 1. 3. sorszám alatt foglalt ingatlanokra 3 fntban a fent ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, annak megtartására határnapul 1899. évi június hó 27-ik napjának d. e. 10 óráját Zabaron a község házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10% át, azaz 125 fnt 10 kr., 50 kor 69 fill. 70 kor. és 30 krt készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1899. évi márczius hó 20-án.

Vozáry, kir. tszéki bíró.